

Ambivalentna pot

Republika ali srečno pot Greta Garbo, zasnova in koreografija **Urška Vohar**, Stara elektrarna

Ana Schnabl

Priložnosti, ko obiskovalec dvorano, v kateri se je odvijala plesna predstava, zapusti zmeden ali neodločen, niso redke. Skozi ambivalentna občutja se je zato treba prebiti z artikulacijo navdušujočih in manj navdušujočih momentov videnega. Včasih to zadostuje, včasih, kot v primeru slovenskega prvenca **Urške Vohar** z naslovom *Republika ali srečno pot Greta Garbo*, pa ostanemo nekje vmes. Celovitost dotičnega projekta je vprašljiva, saj ga kljub mnogim presežkom načenjajo mašila, ki vstopajo v dokaj šibko dramaturgijo.

Na podiju Stare elektrarne, urejenem v stanovanje s preprosto sedežno garnituro iz stolov, stojalom za obleke in sobno rastlino, razsvetljenem z več samostoječimi sobnimi svetilkami, ki služijo kot avtentična odrska luč – gre za domiselno intervencijo Voharjeve, ki je hkrati oblikovalka odrske svetlobe – zaradi družbenih konvencij zatrte in obenem vzpostavljene posameznikove tendence poleg avtorice eksponirata še igralca **Gregor Gruden** in **Barbara Krajnc**. Prav dejstvo, da je izhodišče predstave podano duhovito, odrske situacije so namreč pogosto pretirane, omogoča vstop oziroma prikaz patologije človeških teženj in ravnanj. Tako opazujemo poplesavanje in petje ob popularni popevki, objestno konzumiranje banan, ki jih plesalka izbljuva v kovinsko vedro, spremljamo tudi njeno transformacijo v zapeljivko v visokih petah in ozki obleki, Kranjčeva nam

do potankosti poda zgodovino svojih lastnih uspehov, Gruden pa s tem, ko pred nami stoji gol, s spodvitim penisom, razstavi ekskluzivno tendenco po spremembi spola. Nič manj zmerne niso sekvence, ki prevprašujejo posameznikov odnos do drugega, naj bo ta ljubezenski ali spolni objekt. Voharjeva izjavo o tem, kako eden k drugemu pristopamo s svojimi željami in tvegamo, da drugega z njimi zadušimo ali si ga prilastimo, sežame v prizorih, ko ena od akterk zleze pod majico moškega in usmerja njegove dotike (ta potem začne masturbirati), ter tam, kjer se pod vplivom nežne glasbe moški in ženska zavrtita v tesen in čedalje agresivnejši duet.

Beseda je v plesno-performativne odlomke vpletena pogosto, vendar v nobenem pogledu ne odtehta neposrednosti fizičnega medija, še več, zdi se, da bi zaradi njegove sugestivne moči lahko v celoti izpadla, saj ruši dramaturško napetost in razvoj predstave. Humor pripovedi, ki jih pospremi tudi humor prikazanega, nadene določenim mestom uprizoritve naiven nadih in spodkopava siceršnjo vsebinsko jasnost in razločnost odrske kreacije. Kot svetovalka je bila v projekt vključena tudi **Maja Delak**, kar je ponekod morebiti oslabilo avtorsko poetiko Voharjeve: določeni gibalni in kompozicijski elementi ter vpeljava različnih predmetov imajo premočno asociacijsko vrednost, da bi jih lahko na novo osmišljali. Kljub temu občutek že videnega v primerjavi s sliko celotnega izdelka ni moteč, navsezadnje pa se kodom, na katere umetnik naleti med svojim izobraževalnim in ustvarjalnim procesom, ni mogoče ogniti.